

KOLIBA

GDE SE TRAGEDIJA SUKOBLJAVA SA VEČNOŠĆU

VILIJEM POL JANG

Preveo
Nenad Dropulić

■ Laguna ■

Naslov originala

William P. Young
THE SHACK

Copyright © 2007 by William P. Young
This edition published by arrangement with Windblown
Media, Inc.
All rights reserved.

Translation Copyright © 2009 za srpsko izdanje, LAGUNA

Ova priča napisana je za moju decu:

za Čeda – Nežnog Mislioca
za Nikolasa – Blagog Istraživača
za Endrua – Toplog Dobričinu
za Ejmi – Veselu Mudricu
za Aleksandru (Leksi) – Sjajnu Moć
za Metjua – Ljupko Čudo

I posvećena je pre svega

Kim, mojoj voljenoj; hvala ti što si mi spasla život.

I zatim

„...svima nama smetenjacima koji verujemo da Ljubav vlada.
Ustanimo i neka zablista.“



SADRŽAJ

Predgovor	7
1. Čvorište puteva	15
2. Gusti mrak	24
3. Prekretnica	32
4. Velika tuga	41
5. Pogodi ko dolazi na večeru	62
6. Delić broja π	81
7. Bog na optuženičkoj klupi	95
8. Doručak prvaka	105
9. Nekada davno, u jednom dalekom, dalekom vrtu	116
10. Hod po vodi	126
11. Evo sudije	137
12. U utrobi zveri	154
13. Susret srca	166
14. Glagoli i ostale slobode	176
15. Slavlje prijatelja	190
16. Jutro žalosti	198
17. Izbori srca	210
18. Talasi	217
Zaključak	225



PREDGOVOR

Ko ne bi bio sumnjičav kada čuje kako neko tvrdi da je proveo čitav vikend s Bogom? I to u kolibi? I to ne u bilo kojoj kolibi?

Poznajem Meka preko dvadeset godina, od dana kada smo obojica došli kod suseda da mu pomognemo da uplasti seno za svoje dve krave. Od onda, kao što klinci kažu, zajedno gluvarimo, pijemo kafu – odnosno, u mom slučaju, vreli čaj sa sojom i začinima. Naši razgovori donose nam duboko zadovoljstvo, uvek poprskano s mnogo smeha i ponekad ponekom suzom. Iskreno, što smo stariji, sve više gluvarimo zajedno, ako me razumete.

Njegovo puno ime je Mekenzi Alen Filips, mada ga većina ljudi zove Alen. To je porodična tradicija; svi muškarci nose isto ime, ali ih oslovljavaju srednjim imenom, verovatno da bi se izbeglo razmetanje dodacima Prvi, Drugi, Treći, Mlađi i Stariji. To je korisno i za prepoznavanje prodavaca preko telefona, naročito onih koji otpočinju razgovor kao da su vam najbolji prijatelji. Zato on i njegovi pradeda, deda, otac, a sada i najstariji sin, nose isto ime Mekenzi, ali ih svi znaju po srednjim imenima. Samo ga Nan, njegova žena, i bliski prijatelji zovu Mek (mada sam nekoliko puta čuo potpune tuđince kako viču: „Hej, Mek, gde si učio da voziš?“).*

* U SAD je dosta raširen običaj da se nepoznati muškarci neformalno oslovljavaju s „Mek“. (Prim. prev.)

Mek je rođen negde na Srednjem zapadu, u farmerskoj irsko-američkoj porodici posvećenoj radu i krutim pravilima. Iako naizgled vernik, njegov strogi otac, crkveni odbornik, bio je potajna pijandura, naročito kada nema kiše, ili kada padne prerano, a uglavnom i između kiša. Mek nikad ne priča o njemu, ali kad progovori, s lica mu se poput oseke povuče svako osećanje, ostavivši tamne beživotne oči. Iz retkih priča koje sam čuo od Meka, njegov otac nije bio veseli alkoholičar koji zaspi kad se napije, nego zli pijanica koji prebije ženu a posle moli Boga za oprostaj.

Ovo je dostiglo vrhunac kada je trinaestogodišnji Mekenzi preko volje otvorio dušu crkvenom vođi na jednom verskom skupu. Savladan verom, Mek je kroz suze priznao da nije učinio ništa da pomogne mami iako je više puta gledao kako gubi svest pod batinama njegovog pijanog oca. No, Mek je smetnuo s uma da njegov ispovednik radi s njegovim ocem i s njim odlazi u crkvu. Kad je došao kući, tata ga je čekao na prednjem tremu, a mama i sestre začudo nisu bile kod kuće. Kasnije je saznao da su bile hitno odaslane kod njegove tetke Mej kako bi otac slobodnije mogao da utuvi sinu lekciju o poštovanju. Gotovo dva dana proveo je vezan za veliki hrast iza kuće, tučen opasčem i stihovima iz Biblije kad god mu se otac probudi iz pijanog mrtvila i spusti bocu.

Dve sedmice kasnije, kad je najzad mogao ponovo da korača, Mek je ustao i otišao od kuće. Ali pre polaska je stavio otrov za pacove u svaku bocu pića koju je našao na farmi. Zatim je iz skrovišta pored nužnika iskopao malu limenu kutiju sa svim svojim ovozemaljskim blagom: jednom fotografijom porodice na kojoj svi žmirkaju kao da gledaju u sunce (tata stoji malo sa strane), sličicom bejzbol igrača Luka Istera iz 1950, bočicom u kojoj je nekada bilo tridesetak grama parfema *Ma Grifi* (jedinog koji je njegova majka ikad stavljala), kalemom konca i nekoliko igala, malim srebrnastim avionom tipa F 86 i čitavom njegovom životnom ušteđevinom – petnaest dolara i trinaest centi.

Onda se ušunjao nazad u kuću i gurnuo poruku pod mamin jastuk dok je otac hrkao posle još jedne terevenke. Pisalo je samo: „Nadam se da ćeš mi jednog dana oprostiti.“ Zakleo se da se više neće osvrnuti, i nije – vrlo dugo.

Trinaest godina je premalo da se odraste, ali Mek nije imao mnogo izbora i brzo se prilagodio. Ne govori mnogo o kasnijim godinama. Proveo ih je uglavnom u inostranstvu, zarađujući za život po čitavom svetu i šaljući novac babi i dedi koji su ga prosleđivali njegovoj majci. Mislim da je u nekoj dalekoj zemlji uzeo i oružje u ruke za vreme nekakvog strašnog sukoba; otkako ga poznajem iz dna duše mrzi rat. Šta god da se dešavalo, s dvadesetak godina obreo se u Australiji, u bogosloviji. Kad su mu dosadile teologija i filozofija, vratio se u Sjedinjene Države, pomirio se s majkom i sestrama i odselio se u Oregon, gde je upoznao Nanet A. Semjuelson i oženio se njome.

U svetu punom pričalica Mek je mislilac i radnik. Ne govori mnogo ako ga neposredno nešto ne pitate, a većina ljudi naučila je da to ne čini. Kad progovori, čovek se zapita je li on nekakav vanzemaljac koji predeo ljudskih misli i iskustava vidi drugačije od ostalih.

Stvar je u tome što on obično širi nelagodu u svetu u kom većina ljudi voli da čuje ono što je navikla da čuje, a to najčešće nije ništa naročito. Drag je onima koji ga poznaju, pod uslovom da svoje misli zadržava za sebe. A i kad progovori, nije da ga ne vole, nego posle ne budu više tako samozadovoljni.

Jednom mi je rekao da je u mladosti slobodnije govorio šta misli, ali priznao je da je to uglavnom bio način opstanka, skrivanje bola, i da je često na kraju bljuvao svoj bol po svima oko sebe. Kaže da je umeo da ukaže ljudima na nedostatke i poniži ih ne gubeći pri tom lažni osećaj moći i kontrole, što nije baš omiljeno.

Dok pišem ove reči, razmišljam o Meku kakvog ga oduvek znam – sasvim običnom, ni po čemu posebnom, osim za one koji ga dobro znaju. Uskoro puni pedeset šest godina i sasvim

je neupadljiv, lako ugojen, proćelav i nizak, kao i većina u ovom kraju. Verovatno ga ne biste zapazili u masi niti bi vam bilo neprijatno da sedite s njim dok drema u autobusu putujući jednom sedmično u grad na sastanak prodavaca. Većinu posla obavlja iz male kancelarije u svojoj kući gore na Vajldket Roudu. Prodaje neku tehnologiju i sprave koje uopšte ne razumem, naprave koje nekako sve ubrzavaju, kao da život već nije dovoljno brz.

Ne možete shvatiti koliko je Mek pametan ako ga slučajno ne čujete kako razgovara s nekim stručnjakom. Jednom sam ih tako slušao, i odjednom jezik kojim su govorili gotovo uopšte više nije ličio na engleski; naprezao sam se da shvatim ideje koje su se kotrljale kao nemirna reka dragulja. Mek može inteligentno da govori o gotovo svemu, i mada osećate da su mu uverenja čvrsta, ume blago da vas pusti da zadržite svoja.

Omiljene teme su mu Bog, Stvaranje i zašto ljudi veruju u ono u šta veruju. Oči mu zasvetle, uglovi usana izviju mu se u osmehu, umor mu nestaje s lica i postaje bezvremen i gorljiv. No, Mek ipak nije vrlo religiozan. Izgleda da s verom ima odnos ljubavi i mržnje, a možda i istovremeno voli i mrzi i samog Boga, kog smatra zamišljenim, odsutnim i dalekim. Žaoke sarkazma ponekad proleću kroz pukotine u njegovoj uzdržanosti kao strelice natopljene otrovom iz nekog dubokog unutrašnjeg izvora. Iako se ponekad viđamo nedeljom u mesnoj crkvi (Pedeset peta nezavisna skupština svetog Jovana Krstitelja, kako volimo da je zovemo), očigledno je da se tu ne oseća najprijatnije.

Mek i Nan su u braku već više od trideset tri uglavnom srećne godine. On kaže da mu je Nan spasla život i to po visoku cenu. Čini se da ga ona, iz nekog nerazumljivog razloga, sada voli više nego ikad, iako mi se čini da ju je on nekada davno žestoko povredio. Pretpostavljam da, kao i rane, naša isceljenja uglavnom nastaju iz ljubavi, a da je milost retko shvatljiva posmatraču sa strane.

Bilo kako bilo, Mek je dobro odabrao. Nan je malter koji drži građevinu njihove porodice. Dok se Mek batrga u svetu mnogobrojnih nijansi sivog, njen svet uglavnom je crno-beo. Njen zdrav razum toliko je prirodan da ga i ne smatra naročitim darom. Podizanje porodice sprečilo ju je da ostvari san i postane lekarka, ali kao medicinska sestra se istakla i dobila značajna priznanja za svoj odabrani rad – negovanje najtežih bolesnika od raka. Dok je Mekov odnos s Bogom širok, njen je dubok.

Ovo dvoje potpuno različitih ljudi roditelji su petoro izuzetno lepe dece. Mek voli da kaže da su deca lepotu nasledila od njega „jer je Nan svoju sačuvala“. Dva od tri sina više ne žive s njima; Džon, odskora oženjen, radi u prodaji jedne mesne kompanije, a Tajler je nedavno diplomirao i na koledžu piše magistrsku tezu. Džoš i jedna kćerka, Ketrin (Kejt), još su kod kuće i pohađaju mesni koledž. Tu je i kasna prinova, Melisa, odnosno Misi, kako volimo da je zovemo. Ona... pa, sve ćete ih bolje upoznati na ovim stranicama.

Poslednjih nekoliko godina bile su, da tako kažem, neobične. Mek se izmenio; sada je još različitiji i posebniji nego ranije. Otkako ga znam bio je blag i ljubazan, ali otkako je pre tri godine bio u bolnici postao je... pa, još bolji čovek. Sada je jedan od onih retkih ljudi kojima je sasvim udobno u sopstvenoj koži. A ja se uz njega osećam udobno kao pored nikog drugog. Kad se rastanemo, čini mi se da sam upravo vodio najbolji razgovor u životu, iako sam uglavnom samo ja govorio. A u odnosu prema Bogu Mek više nije samo širok, nego je i veoma dubok. No, to ga je skupo stajalo.

Sada je sve mnogo drugačije nego pre sedam-osam godina, kada je *Velika tuga* ušla u njegov život, a on gotovo potpuno začutao. Otprilike u to vreme prestali smo da gluvarimo zajedno, kao po nekom prećutnom sporazumu, i to je trajalo gotovo dve godine. Viđao sam ga samo povremeno, u prodavnici ili, još ređe, u crkvi, i mada smo se svaki put učtivo zagrlili, nismo govorili ni o čemu bitnom. Bilo mu je teško čak i da me gleda

u oči; možda nije želeo da stupa u razgovor koji bi mu mogao otkinuti krastu s ranjenog srca.

Ali sve to se promenilo posle gadne nesreće s... Evo, ponovo trčim pred rudu. Doći ćemo na to kada bude vreme. Reći ću samo da su protekle dve-tri godine vratile Meku život i skinule mu s pleća breme *Velike tuge*. Ono što se dogodilo pre tri godine potpuno je promenilo melodiju njegovog života, i to je pesma koju jedva čekam da vam otpevam.

Iako je dobar sagovornik, Mek nije vešt pisanju. Pošto zna da je meni vrlo stalo do pisane reči, zamolio me je da umesto njega napišem njegovu priču, „za decu i Nan“. Želeo je ne samo da tako izrazi dubinu svoje ljubavi, nego i da im pomogne da shvate šta se dešava u njegovom unutrašnjem svetu. Zna taj svet; to je onaj u kom ste samo vi – i možda Bog, ako verujete u njega. Naravno, Bog je možda tamo i ako *ne verujete* u njega. To baš liči na njega. Ne zovu ga uzalud Veliki Uplitač.

Ovo što ćete pročitati Mek i ja smo mesecima s mukom prepatali u reči. Malo je, pa... ne, *poprilično* je fantastično. Da li su neki delovi istiniti ili ne, nije moje da sudim. Dovoljno je reći da ponešto, iako nije naučno dokazivo, može ipak biti istinito. Reći ću vam otvoreno: to što sam deo ove priče dirnulo me je duboko, po mestima za koja nisam ni znao da postoje; priznajem vam da očajnički želim da je sve što mi je Mek rekao istina. Uglavnom sam uz njega, ali ponekad – kada se čini da je vidljivi svet betona i kompjutera *stvarni* svet – gubim dodir s njim i sumnjam.

Nekoliko završnih napomena. Mek vam poručuje sledeće: ako ste nabasali na ovu priču i ne dopada vam se, on se izvinjava i kaže da nije namenjena prvenstveno vama. A opet, možda i jeste. Ovo što ćete pročitati jeste priča o događajima onako kako ih Mek pamti. Ovo je *njegova* priča, a ne moja, pa ću o sebi, u retkim prilikama kad se pojavim, govoriti u trećem licu – s Mekove tačke gledišta.

Sećanje je ponekad prevrtljiv drug, naročito kad je reč o nesreći, i ne bi me iznenadilo da, uprkos našoj zajedničkoj težnji ka tačnosti, na ovim stranicama ima činjeničnih grešaka i pogrešnih sećanja. Greške nisu namerne. Dajem vam reč da su razgovori i događaji zabeleženi tačno onako kako ih Mek pamti, pa ne budite prestrogi prema njemu. Videćete, o ovome se ne govori lako.

Vili

1



ČVORIŠTE PUTEVA

*Iz mog života vode dve staze
Reče jedan čovek mudar, star.
Krenuo sam onom manje ugaženom
I u tome jeste čitava stvar.*

Lari Norman (*uz izvinjenja Robertu Frostu*)

Posle neuobičajeno suve zime mart je doneo bujice kiše. Onda je naišao hladni talas iz Kanade, a zaustavili su ga vihuri što su dotutnjali Klancem iz istočnog Oregona. Iako je proleće bilo odmah iza ugla, bog zime nije prepuštao svoje teško osvojeno carstvo bez otpora. Novi sneg pokrio je Slapove, a kiša oko kuće smrzavala se u dodiru s hladnim tlom; sve to bilo bi dovoljan razlog da se Mek s knjigom i vreloom jabukovačom ugnezdi u toploti pred pucketavim kaminom. No, umesto toga, proveo je gotovo celo prepodne u komunikaciji s firmom. Sedeći udobno u kućnoj kancelariji, u donjem delu pidžame i majici, telefonirao je mogućim kupcima, uglavnom s Istočne obale. Često je zastajao da oslušne zveckanje kišnih kristala o prozor i posmatra kako napolju sve, sporo ali uporno, poprima ledenu pokoricu. Postajao je zarobljenik nemilosrdnog leda u sopstvenom domu – i radovao se tome.

Ima nečeg veselog u oluji koja remeti kolotečinu. Sneg ili ledena kiša odjednom vas oslobađaju očekivanja, zahteva posla i strahovlade sastanaka i rasporeda. A za razliku od bolesti, to je opšte, ne pojedinačno iskustvo. Gotovo se može čuti horski uzdah iz obližnjeg grada i okolnih sela gde se Priroda umešala da pruži predah umornim ljudskim stvorenjima koja se tuda vuku. Sve ljude pogođene ovom nevoljom ujedinjuje zajednički izgovor, a srca im odjednom neočekivano poskakuju. Ne morate se izvinjavati ako se ne pojavite na nekom sastanku. Svi su puni razumevanja i dele ovo jedinstveno opravdanje, a iznenadno popuštanje pritiska da se proizvede što više razvedrava lica.

Naravno, tačno je i da oluja remeti poslove, i dok neke kompanije zarade koji dodatni dolar, neke gube novac – što znači da se ne vesele kad se sve privremeno zatvori. Ali, te kompanije nikoga ne mogu da okrive za gubitke, niti da ikoga optuže da nije došao na posao. Čak i kada oluja traje svega dan-dva, svako se nekako oseti gospodarom sopstvenog sveta, i to samo zato što se kapljice vode smrzavaju kad udare o zemlju. Čak i uobičajene aktivnosti postaju izuzetne. Svakodnevne odluke pretvaraju se u pustolovinu i često se donose mnogo bistrije glave. Kasno po podne Mek se natrontao i krenuo na stotinak metara dugo naporno putovanje niz prilaznu stazu do poštanskog sandučeta. Jednostavni svakodnevni zadatak led je kao čarolijom preobrazio u pohod protiv prirodnih sila; Mek je pokazao pesnicu surovoj snazi prirode i prkosno joj se nasmejao u lice. Činjenica da to niko nije video, da niko za to nije mario, bila mu je nevažna – od same pomisli nasmešio se u sebi.

Ledena zrnca bockala su mu obraze i šake dok je pažljivo koračao po plitkim neravninama staze; pomislio je kako sigurno izgleda poput pripitog mornara što nesigurno gega do sledeće krčme. Suočen sa silinom ledene oluje, čovek ne hoda smelo napred pokazujući neobuzdanu samouverenost. Razmetanje može da mu dođe glave. Mek je dva puta pao na kolena pre

nego što je najzad obgrlio sanduče kao nekog davno izgubljenog prijatelja.

Zastao je da se nagleda lepote sveta okovanog kristalima. Sve je bleštalo i pojačavalo blistavi sjaj kasnog popodneva. Stabla na susedovom polju ogrnula su prozirne plaštove i svako je bilo jedinstveno, ali združeno s ostalima na izložbi. Bio je to predivan svet i njegov zaslepljujući sjaj gotovo je podigao, makar na trenutak, *Veliku tugu s Mekovih pleća*.

Trebao mu je gotovo minut da razbije led na već zapečaćenim vratancima sandučeta. Nagrada za napor bio je jedan jedini koverat s njegovim imenom otkucanim na prednjoj strani. Nije bilo žiga, ni poštanske marke, ni adrese pošiljaoca. Radoznao, otcepio je stranicu koverta, što nije bilo lako izvesti prstima već ukočenim od hladnoće. Okrenuvši leđa vetru od kog je zastajao dah, najzad je izvukao mali pravougaonik papira iz gnezda. Poruka je bila jednostavna, otkucana mašinom:

Mekenzi,

Odavno se nismo videli. Nedostaješ mi.

Biću u kolibi sledećeg vikenda ako želiš da se vidimo.

Tata

Mek se ukrutio kada ga je preplavio talas mučnine koja se brzo pretvorila u bes. Trudio se da o toj kolibi misli što je manje moguće, a kad je ipak mislio o njoj, misli mu nisu bile ni lepe ni dobre. Ako je ovo nečija neslana šala, onda je preterao. A potpis „Tata“ je prosto užasavajući.

„Idiot“, progundao je misleći na poštara Tonija, preterano druželjubivog Italijana ogromnog srca, ali bez trunke takta. Zašto je uopšte isporučio ovako glupav koverat? Nema čak ni žig. Mek je ljutito strpao koverat i poruku u džep i krenuo

klizajući se u pravcu kuće. Snažni naleti vetra, koji su ga u dolašku usporavali, sada su ubrzali prelazak preko malog glečera što mu je rastao pod nogama.

Napredovao je sasvim dobro, hvala na pitanju, dok nije došao do tačke gde se staza spušta i blago skreće ulevo. Bez ikakvog napora i namere počeo je da ubrzava klizajući se na donovima koji su imali trenja koliko i patka kad sleće na zaleđeni ribnjak. Mlatarajući rukama da bi nekako zadržao ravnotežu, Mek je poleteo prema jedinom iole većem drvetu uz ivicu staze – onom čije je donje grane odsekao pre svega mesec-dva. Sada ga je stablo spremno očekivalo u zagrljaj, napola golo i naizgled željno malo osvete. U deliću sekunde odabrao je kukavički izlaz i pokušao da padne puštajući noge da iskliznu ispod njega – čemu su ionako težile. Bolje da zaradi modricu na zadnjici nego da vadi cepke iz lica.

Ali talas adrenalina naveo ga je da se suviše ispravi; kao na uspornom snimku gledao je kako mu se stopala dižu, cimnuta nekom nevidljivom šumskom zamkom. Snažno je tresnuo potiljkom o stazu i otklizao u koren uzdrhtalog drveta koje mu se odozgo smešilo, zadovoljno, pomalo zgađeno i poprilično razočarano.

Svet se u trenutku zacrneo, ili mu se bar tako učinilo. Ležao je omamljen i zurio gore, a led s neba brzo mu je hladio zajapureno lice. Nakratko je sve delovalo neobično toplo i spokojno, a pad je ugasio njegov gnev. „Ko je sad idiot?“, promrmljao je sebi u bradu, nadajući se da ga niko ne gleda.

Hladnoća mu je brzo prodirala kroz jaknu i džemper. Znao je da će ledena kiša koja se istovremeno topila i ledila pod njim uskoro postati velika neprijatnost. Tada je opazio svetlocrvenu prugu od mesta gde je pao do onoga na kome se zaustavio. Kao probuđeno iznenadnom svešću o povredi, u potiljak mu se uvuklo tupo dobovanje. Nagonski je opipao izvor bubnjanja i na ruci mu je ostala krv.

Šaka i kolena izbodениh grubim ledom i oštrim šljunkom, Mek je napola puzeći napola klizajući nekako stigao do vodoravnog dela staze. Uz znatan napor uspeo je da ustane i vrlo oprezno stigne do kuće, ponižen snagom leda i sile teže.

Kad je ušao, Mek je polako skinuo gornje slojeve odeće najbolje što je mogao; skočanjeni prsti bili su mu nevešti kao da su od drveta. Odlučio je da namočenu krvavu odeću ostavi pred vratima gde ju je bacio i s bolom je otišao u kupatilo da pregleda rane. Nije bilo sumnje u pobedu zaleđene staze. Posekotina na potiljku krvarila je oko nekoliko sitnih komadića šljunka još zarivenih u kožu. Kao što je i strepeo, pozamašna čvoruga izronila mu je iz talasa proređene kose, kao grbavi kit.

Mek je otkrio da mu je vrlo teško da previje samog sebe trudeći se da vidi potiljak u malom ručnom ogledalu koje je prikazivalo obrnutu sliku velikog ogledala iznad umivaonika. Nešto kasnije odustao je, sav ozlojeđen; nije mogao da natera ruke na pravu stranu i nije znao koje ogledalo ga laže. Oprezno pipajući oko mokre posekotine uspeo je da povadi najveće mrvice, ali od bola nije mogao da završi posao. Izvadio je neki melem iz prve pomoći i pokrio ranu kako je najbolje umeo, a onda je komadom gaze koji je našao u fioci privezao peškir na potiljak. Pogledavši se u ogledalo, pomislio je da liči na nekog grubog mornara iz *Mobija Dika*. Nasmejao se, a onda trgnuo.

Za pravu medicinsku negu moraće da sačeka da se Nan vrati kući – to je jedna od prednosti braka sa školovanom medicinskom sestrom. U svakom slučaju, znao je da što gore izgleda to će dobiti više saosećanja. U svakom zlu ima nečeg dobrog, kad se malo bolje pogleda. Progutao je nekoliko tableta protiv bolova da priguši dobovanje u glavi i othramao do ulaznih vrata.

Mek ni za trenutak nije zaboravio poruku. Preturio je hrpu mokre krvave odeće na podu i najzad našao pisamce u džepu jakne; pogledao ga je, a onda se vratio u kancelariju. Našao je broj pošte i okrenuo ga. Kao što je i očekivao, javila se Eni,

postarija upravnica pošte i čuvarica svih tajni. „Zdravo, je li Toni slučajno tu?“

„Ti si, Mek? Zdravo. Prepoznala sam ti glas.“ Naravno. „Izvini, Toni se još nije vratio. Zapravo, sad sam pričala s njim preko radija, stigô je tek na pola puta uz Vajldket, još nije ni bio kod tebe. 'Oćeš da te pozove ili ćeš samo da ostaviš poruku?“

„O, zdravo, Eni, ti si?“ Nije mogao da odoli, iako njen naglasak sa Srednjeg zapada nije ostavljao nikakvu sumnju. „Izvini, nešto sam se zamajao ovde. Nisam čuo šta si rekla.“

Eni se nasmejala. „Ma daj, Mek, znam da si čuo svaku reč. Ne zbijaj šale sa šaljivčinom. Nisam se ja juče rodila, znaš? Šta 'oćeš da mu kažem ako se vrati živ?“

„Zapravo, već si mi odgovorila na pitanje.“

S druge strane linije usledila je tišina. „Zapravo, ne sećam se da si me išta pitao. Šta je s tobom, Mek? Još duvaš previše trave ili to radiš samo nedeljom, da izdržiš službu u crkvi?“ Na ovo se nasmejala kao da ju je iznenadio sopstveni blistavi smisao za humor.

„Eni, znaš ti dobro da ne duvam travu – nikad nisam i nikad i neću.“ Naravno, Eni to nije znala, ali Mek je hteo da se ona za dan-dva sigurno tačno seća razgovora. Ne bi bilo prvi put da njene šale narastu u dobru priču koja kasnije postane „činjenica“. Lako je zamislio kako se za njega nedeljom mole u crkvi. „Nema veze, naći ću Tonija neki drugi put, nije ništa važno.“

„Važi, samo ostani kod kuće, na sigurnom. Znaš, u tvojim godinama gubi se osećaj za ravnotežu. Ne bi' da se oklizneš i polomiš ponos. Kako stvari stoje, Toni možda neće ni stići do tebe. Mi se dobro nosimo sa snegom, susnežicom i noćnim mrakom, ali ova ledena kiša je prevelik izazov.“

„Hvala ti, Eni. Upamtiću tvoj savet. Čućemo se kasnije. Zdravo.“ Glava ga je bolela jače nego ranije; mali parni čekići tukli su u ritmu njegovog srca. „Čudno“, pomislio je. „Ko bi se usudio da ubaci ovako nešto u *naše* sanduče?“ Tablete još nisu počele sasvim da deluju, ali su ipak otupele brigu koja ga je

obuzimala. Odjednom je bio veoma umoran. Spustio je glavu na sto. Mislio je da je samo zadremao kad ga je prenela zvonjava telefona.

„A... halo?“

„Zdravo, ljubavi. Zvučiš kao da sam te probudila.“ Bila je to Nan, uobičajeno vesela, iako mu se činilo da čuje prizvuk tuge koja je vrebala tik ispod površine svakog razgovora. Volela je ovakvo vreme koliko i on. Upalio je stonu lampu i pogledao na sat; iznenadio se shvativši da je spavao dva sata.

„Ovaj, izvini. Izgleda da sam zadremao.“

„Pa, zvučiš omamljeno. Je li sve u redu?“

„Aha.“ Iako je napolju bio gotovo potpuni mrak, Mek je video da oluja ne popušta. Led je čak porastao za nekoliko centimetara. Grane drveća visile su nisko, i znao je da će se neke odlomiti od težine leda, naročito ako se vetar pojača. „Malo sam se pokoškao sa stazom kad sam išao po poštu, ali osim toga sve je u redu. Gde si ti?“

„Još sam kod Arlene, i mislim da ćemo deca i ja prenoći-ti ovde. Za Kejt je dobro da bude okružena porodicom... to joj malo vraća ravnotežu.“ Arlena je Nanina sestra koja živi na drugoj obali reke u Vašingtonu. „U svakom slučaju, napolju je suviše klizavo. Nadam se da će do jutra oluja popustiti. Volela bih da smo stigli kući pre ovoga, ali šta sad.“ Zastala je. „Kako je tamo?“

„Pa, zapanjujuće lepo, i mnogo bezbednije da se gleda nego da se hoda, veruj mi. Ni ja ne želim da izlaziš na ovu mećavu. Ništa se ne miče. Mislim da ni Toni nije uspeo da nam done-se poštu.“

„Mislila sam da si već uzeo poštu“, rekla je.

„Ne, zapravo nisam uzeo poštu. Mislio sam da je Toni već bio i izašao sam da proverim.“ Malo je oklevao gledajući poruku na stolu. „Pošte nije bilo. Zvao sam Eni i rekla mi je da Toni verovatno neće moći da se popne uzbrdo, a ja neću izlaziti ponovo da vidim je li uspeo.“

„Nije ni važno“, promenio je hitro temu da izbegne nova pitanja. „Kako je Kejt tamo?“

Usledila je tišina, a zatim dug uzdah. Zatim je Nan progovorila šapatom, a on je znao da je pokrila usta rukom. „Mek, volela bih da znam. Kao da se obraćam kamenu, šta god da učinim, ne uspevam da prodrem do nje. Kad smo u krugu porodice, čini se da malo proviri iz ljuštore, ali onda ponovo nestane. Prosto ne znam šta da radim. Molila sam se i molila da nam Tata pomogne da nađemo put do nje, ali...“ Ponovo je zastala. „Ali izgleda da me ne sluša.“

Evo ga. Tata je bilo Nanino omiljeno ime za Boga, izražavalo je njenu radost zbog bliskog prijateljstva s njim.

„Dušo, siguran sam da Bog zna šta radi. Sve će se srediti.“ Ove reči nisu ga nimalo utešile, ali nadao se da će možda ublažiti brigu koju je čuo u njenom glasu.

„Znam“, uzdahnula je. „Samo bih volela da požuri.“

„I ja“, bilo je sve što je Mek uspeo da smisli. „Pa, ti i deca ostanite gde ste. Pozdravi Arlenu i Džima i zahvali im u moje ime. Vidimo se sutra, nadam se.“

„Važi, ljubavi. Idem da pomognem ostalima. Svi traže sveće, za slučaj da nestane struje. I ti bi trebalo da ih nađeš. Ima nekoliko iznad umivaonika u podrumu, a u frižideru ima umešenog punjenog hleba, pa ispeci. Jesi li sigurno dobro?“

„Da, povređen mi je uglavnom ponos.“

„Pa, čuvaj se, pa se vidimo ujutru, ako sve bude u redu.“

„Važi, srce. Čuvaj se i zovi ako zatreba. Zdravo.“

To je baš glupo, mislio je spuštajući slušalicu. Prava muška glupost, kao da bi on odavde mogao da im pomogne ako im nešto zatreba.

Mek je seo i zagledao se u poruku. Zbunjivao ga je i bolelo pokušaj da razreši uskovitlani nesklad uznemirujućih osećanja i mračnih slika koje su mu obuzimale um – tolike silne misli kovitlale su mu se u glavi. Najzad je odustao, savio poruku, gur-

nuo je u malu limenu kutiju koju je držao na radnom stolu i isključio svetlo.

Uspeo je da ugreje nešto za jelo u mikrotalasnoj pećnici, a onda je uzeo jastuke i ćebad i otišao u dnevnu sobu. Pogled na sat rekao mu je da je emisija Bila Mojersa* upravo počela. To je bila njegova omiljena emisija i trudio se da je ne propušta. Mojers je pripadao šaćici ljudi koje bi Mek voleo da upozna; izuzetan i otvoren čovek, kadar da neobično jasno izrazi snažno saosećanje i prema ljudima i prema istini. Jedan od večerašnjih priloga imao je nekakve veze s naftašem Bunom Pikensom koji je, zanimljivo, počeo da traži vodu.

Gotovo bez razmišljanja, ne skidajući pogled s ekrana, Mek je pružio ruku, sa stočića pored kauča uzeo uramljenu fotografiju devojčice i privio je na grudi. Drugom rukom povukao je ćebad do brade i dublje se ugnezdio na kauču.

Kad su u emisiji počeli priču o maturantu iz Zimbabvea, prebijenom zato što je javno govorio protiv vlade, sobu je ispunjavalo lako hrkanje. Mek je već napustio kuću da se rve sa svojim snovima; možda noćas neće biti mora, samo priviđenja leda, drveća i sile teže.

* Bil Mojers (*Bill Moyers*, 1934), američki novinar i politički komentator, dugogodišnji predsednik Šumanovog centra za medije i demokratiju. (Prim. prev.)